

Становище

на проф. д-н Галя Михайлова Христозова,
Бургаски свободен университет, Център по хуманитарни науки,
член на научно жури, заповед ЛС - 54/22.02.2017 г.
по конкурс за заемане на академичната длъжност „професор”

Област на висше образование: 1. Педагогически науки
Професионално направление: 1.2. Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика,
Начална училищна педагогика),
Център по хуманитарни науки, Програмен съвет по Педагогика
Конкурсът е обявен от Бургаския свободен университет
в Държавен вестник”, бр. 1 от 03.01.2017 г.

1. Данни за конкурса

В конкурса участва само един кандидат – доц. д-р **Мария Стоянова Алексиева**. По смисъла на чл. 24 от ЗРАСРБ тя има право да участва в конкурса за доцент, тъй като е д-р по педагогика, има необходимия преподавателски стаж на академична длъжност "доцент", публикуван монографичен труд, който не повтаря представените за придобиване на образователната и научна степен "доктор" или академичната длъжност "доцент", достатъчно други научни публикации, издадени учебници и учебно-помощна литература, публикации в чужбина, електронни курсове в MOODLE, участва като ръководител и член на екипи за работа по проекти. Кандидатът отговаря на всички изискванията на Правилника на Бургаския свободен университет заемане на длъжността „професор”. Процедурата е спазена.

2. Данни за кандидата

Мария Алексиева е „доцент” по 05.07.01., Теория на възпитанието и дидактика от 2007. Защитила е докторска дисертация през 2003 г. Трудовият ѝ стаж е изключително в сферата на образованието – 10 г. детски учител, 4 години начален учител; от 1999 г. до 2003 г. асистент, ст.асистент, а от 2003 до 2007 главен асистент по Теория на възпитанието и дидактика в БСУ; преподавател по педагогика, дидактика, теория на обучението, основи на начална училищна педагогика.

От 2014 г. е декан на Центъра по хуманитарни науки и Програмен координатор на Програмен съвет по Педагогика.

Организира и участва активно в акредитацията на направленията в ЦХН, в институционалната акредитация на БСУ.

Ръководител и участник е в десетки международни, национални и университетски научни проекти. Ръководител е на най-големия проект за въвеждане на дистанционното обучение в БСУ по ОП „Развитие на човешките ресурси“.

Особено активна е в организирането и реализирането на квалификационни курсове за учители. Има опит като участник, експерт и треньор в международни обучителни и образователни програми като „Стъпка по стъпка“, ISSA и др. Участва в десетки тренинги в България, Португалия, Македония и др.

Участвала е 8 пъти като рецензент и автор на становища за Присъждане на ОНС „Доктор“ в различни университети в страната.

Работила е по 22 прокта – международни, национални, вътрешно-университетски, като повечето от тях са по направлението на конкурса и са свързани с развитие на педагогическата наука.

От направените от кандидата за академичната длъжност „професор“ Таблици за съответствие с изискванията на ЗРАС и Таблица с допълнителни изисквания към кандидата, регламентирани от Правилника за развитие на академичния състав на БСУ става видно, че тя е изпълнила, а в някои направления и надвишила изискванията за академичната длъжност

3. Описание на научните трудове на кандидата

Научните трудове на доц. д-р Мария Алексиева са достатъчни като брой, научни жанрове, проблематика и приноси за заемане на академичната длъжност „професор“. Публикациите, с които доц. д-р Мария Алексиева участва в конкурса за професор, са 47 - 1 монография, 6 студии, 6 учебника и учебни помагала за студенти, 31 статии в български научни списания; 3 статии в чуждестранни издания, 12 публикации извън проблематиката на конкурса. Публикуването в чуждестранни издания е важен факт, защото дава възможност за достигане на научните идеи на автора до по-широк кръг професионалисти – научни работници, педагози, студенти. Доц. Алексиева е участвала и в 3 много значими и мащабни национални изследвания в сферата на педагогиката, в резултат на което има изготвени доклади. Над 700

страници са разработените 23 образователни модула за квалификационни курсове. Това е наистина впечатляваща работа в различни направления на педагогическата наука. Възможността теоретичните разработки и постижения да се реализират в практически аспект при доц. Алексиева е безспорен факт, осъществен с много труд и постоянство.

От тези публикации преобладаващата част (всички издания на БСУ) са и електронното публично пространство, което ги прави достъпни до научната общност.

Списъкът с всички публикации е внушителен, включващ общо 75 публикации. Той е доказателство за систематична, във възходяща градация научна дейност на доц. д-р Мария Алексиева в различни аспекти на дидактиката и теорията на възпитанието в началните класове. И тъй като става въпрос за академичната длъжност „професор“, от значение са не само публикациите в конкурса, но и цялостният академичен и научен път на кандидата.

В тематично отношение разнообразието е голямо – изграждане на мултикултурна образователна среда в началното училище, приобщаващо образование, хуманитарно образование, медийно образование; интерактивни методи на преподаване – мисловни карти, мозайка. Едновременно с това в своите публикации доц. Алексиева насочва вниманието си и към академичната подготовка на студентите от специалностите начална и предучилищна педагогика, журналистика, връзки с обществеността. Така се затваря кръгът от цикъла участници в цялостния процес на обучението – студенти педагози, учители, научни работници, държавни институции, имащи отношение към образованието. Много са и публикациите, свързани с квалификацията на учителите, с тяхното портфолио, презентационни умения, добродетели и др.

Най-значимите трудове, подготвени специално за конкурса, са монографията „Модел за изграждане на мултикултурна образователна среда в началното училище“ – 2016 г. , и учебникът „Съвременни проекции на началната училищна педагогика“ от 2017 г. Особено полезна за българската педагогика е монографията, защото това е първият такъв предложен модел в педагогическата литература в България. Авторката дава ценни идеи за: продължаване на процеса на извеждане на деца и ученици от сегрегирани училища; адаптация на ученици, за които българският език не е майчин; допълнителна работа с родителите, чиито деца не посещават редовно учебни занятия и др. Няколко студии и статии допълват и дообогатяват работата по тази тема.

Учебникът „Съвременни проекции на началната училищна педагогика“ е модерен, иновативен поглед върху обучението и възпитанието в началното училище. Особено многоаспектни и интересни са посочените традиционни и интерактивни методи на преподаване с множество примери от практиката, интерпретации и др.

Доц. д-р Мария Алексиева има участия в различни научни форуми в България - конференции, кръгли маси, семинари, национални срещи. Докладите са публикувани в реномирани научни издания.

4. Научни приноси

Научните приноси на доц. д-р Мария Алексиева са в сферата на дидактиката, теорията на възпитанието и началната училищна педагогика. Те са теоретико-методологически и практико-приложни. В справката на авторката за научните ѝ приноси детайлно са посочени и анализирани всички поднаправления на изследователската и публикационната ѝ дейност, представени в обобщен вид. Основните научни приноси, подчертани от самия кандидат, са сравнително многоаспектни:

- Обосновани и ситуирани са съвременни педагогически проекции, свързани с началната училищна педагогика.
- Анализират се и се надграждат теоретичните и практико-приложните аспекти, свързани с интеркултурното образование
- Изведен и апробиран е модел за изграждане на мултикултурна образователна среда.
- Разработени са авторски изследователски инструментариуми за провеждане на диагностични процедури, изследвания и самооценка.

Във всички публикации прави впечатление достъпният и коректен научен стил, прецизността на изказа, терминологичната точност. Текстовете се четат с лекота, достъпни са, което е много важно, като се има предвид читателската аудитория, за която са предназначени – студенти и най-вече учители.

Съществен принос е и търсенето и предлагането на възможности за въвеждане на съвременни интерактивни методи, както и богатата и разнообразна експериментална работа за формиране на теоретичните концепции.

Практико-приложните приноси са свързани с подготовката на специалисти от хуманитарните и педагогическите специалности.

Има забелязани 15 цитирания.

5. Преподавателска работа

Лекционните курсове на доц. д-р Мария Алексиева са по направлението на обявения конкурс. Като университетски преподавател тя е подготвила курсове за бакалаври и магистри в БСУ, както и курсове за квалификация на учители и педагогически практики. Преподава лекционните курсове в специалност „Предучилищна и начална училищна педагогика“, ОКС „Бакалавър“: дидактика, основи на начална училищна педагогика, методика на обучението по човек-общество и човек-природа в НУ, а в ОКС “Магистър“: Образователни технологии и интерактивни методи в ДГ и НУ, Педагогическа диагностика и психопрофилактика на детството.

Доц. д-р Мария Алексиева е разработила 8 електронни курса по направлението на конкурса в БСУ по – дидактика, педагогика, основи на началната училищна педагогика, педагогическа диагностика, психодиагностика, психопрофилактика на детството, "Blended" Learning в образовани и образователни технологии и интерактивни методи в ДГ и НУ. Има още 6 курса в БСУ и 3 извън платформата на БСУ по проблематика извън конкурса. Курсовете са изключително интересни, пълни и полезни.

Преподава по програма Еразъм + в Санкт Петербург, Русия.

6. Заключение

Научната и преподавателската дейност на доц. д-р Мария Алексиева отговарят изцяло на изискванията, поставени от висшето училище, обявило конкурса, поради което изразявам мнението си, че тя **може** да заеме академичната длъжност „професор“ по 1.2. Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика, Начална училищна педагогика) в Бургаския свободен университет, център по хуманитарни науки и предлагам на уважаемите членове на научното жури да гласуват „за“ заемането от доц. д-р Мария Алексиева на академичната длъжност „професор“ .

20.04.2017 г.

Автор на становището:

(проф. д-н Галя Христозова)